

כתיבה אמנון נחמיאס

ממצאי קומראן

חפירות ארכיאולוגיות מצביעות על קשר בין קומראן ומגילות ים המלח

ארכיאולוגים טוענים שהחפירות הארכיאולוגיות שהסתיימו בחודש שעבר בקומראן, מאשרות את הקשר בין האתר למגילות. בחפירות המחודשות בפלטו (מישור) של קומראן, נחשפה תופעה ייחודית של קבורת עצמות בעלי חיים בכלי חרס. את התופעה ניתן להסביר ככל הנראה בטקסי הפולחן של קהילת "יחד", שם שאנשי קהילת קומראן נתנו לעצמם.

החפירות החדשות הן חלק מפרויקט חפירות מישור קומראן, שהחל בשנת 1996, הממומן על ידי המכון הבינלאומי לחקר ירושלים ועמותת גיאופיסיקה, ארכיאולוגיה, היסטוריה ושורשים דתיים, בניהולו של **ד"ר גרי קולט**. מטרת הפרויקט לאתר שרידים ארכיאולוגיים בעזרת רדאר חודר קרקע וסקר סיסמולוגי. עונת החפירות האחרונה מנוהלת על ידי **ד"ר רנדול פרייס** מאוניברסיטת טריניטי שבניו מקסיקו, ארה"ב, בעזרתו של **אורן גוטפלד** מהמכון לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית בירושלים, ובסיוע קצין מטה ארכיאולוגיה ביהודה ושומרון.

בחפירות קודמות שנערכו במסגרת הפרויקט על ידי **פרופ' ג'ים סטריינג'** מאוניברסיטת טמפה שבדרום פלורידה, ארה"ב, התגלו שני שברים של אוסטרקון (כתובת על גבי חרס). בחפירות הנוכחיות התגלו ממצאים המתוארכים למאה הראשונה לפני הספירה, בהם מתקני בישול ואגרות מזון, קנקנים וכשמונה מרובצי עצמות בעלי חיים, שחלקן הוטמנו בסירי בישול מחרס. כמו כן נמצאו שרידי של מתקן וחרסים מתקופת הברזל ב', שלב ההתיישבות הקדום ביותר של קומראן.

"אלו הן עדויות לכך שמשפחות הקהילה התגוררו בפלטו של קומראן", אומר **ד"ר פרייס**, "המאשרות את ההנחה הראשונית שאורח החיים של הקהילה היה פשוט ומוקפד מבחינה דתית. אנשים אלה ערכו טקס ייחודי של קבורת עצמות בעלי חיים, שניתן לפרשו

בהתאם לראייתם המשיחית המתועדת במגילות". החפירות החדשות מעמיקות את ההבנה ההיסטורית של האתר בקומראן כמקום מושבה של קהילה נזירית, שהגיעה לאתר מדברי זה בציפייה למשיח ולקץ הימים, בו ייגדע שלטונן של האומות הזרות. בהיבט זה מתקיים קשר לנצרות הקדומה, ההופך את האתר לאחד המבוקשים והידועים באזור.

חופן ממתקים

במהלך חודש אוגוסט השנה נראו שלוש דררות (מין של תוכי) עפות לעץ שיטה סלילנית גדול שליד באר עברונה. הן נחתו על צמרתו ועסקו באכילת פרחי שיטה, תוך השמעת צרחות כדרכן. השיטים הם עצים שמקורם במזרח אפריקה, ופורחים שם במקצב המתאים לעונת הגשם. פרחי השיטה עשירים בסוכרים ובחלבונים ועם נשירתם מהעץ נאספים ע"י יעלים וצבאים כ"ממתקים". **דיווח וצילום: ד"ר בני שלמון**

פגיעת החסידה

להקת חסידות הנמצאת בנדידה העונתית מאירופה לאפריקה נחתה במאגרי מי החומצה של מפעלי רותם אימפרט במישור רותם בנגב. הלהקה, המונה כמה מאות חסידות, טעתה לראות בבריכות אלו מאגר מים חיים, בעוד שהמים הם תוצר לוואי של הפקת הפוספאט, ובעצם חומציות המים רעילה. כשלוש מאות חסידות מתו כתוצאה משתיית המים. חמש חסידות הועברו במצב קשה לטיפול בספארי

לוטרינר **ד"ר יגאל הורוביץ**, המטפל בעופות פגועים בהתנדבות זה שנים רבות. לאחר טיפול שוחררו החסידות. בעבר המליצה הרשות לכסות בריכות מעין אלו כדי למנוע תמותת עופות נודדים, ואולם רק תעלות ההזנה מוגנו. כחלק משמירת הטבע העולמית חתמה מדינת ישראל על אמנה להגנה על הציפורים הנודדות בעולם, ומכוח אמנות אלו חוקקו חוקים המחייבים הגנה על עופות אלו.

תצפיות, חדשות, עדכונים, תגליות, ידיעות, תצפיות, חדשות, עדכונים,

אל נא תעקור נטוע

שיתוף פעולה בין מועצה אזורית חבל אילות ורשות הטבע והגנים הוביל להצלת עצי שיטה ביישוב החדש באר אורה. במהלך ביצוע עבודת עפר לבניית תעלת הניקוז ההיקפית סביב באר אורה, הפסיק פקח רשות הטבע והגנים את עבודות העפר, רגע לפני ששיני המחפר נגסו בעץ שיטה גדל מידות. מבט נוסף על תוואי תעלת הניקוז הראה כי במורד התעלה גדלים עצי שיטה נוספים שאמורים להיפגע, חלקם צמודים לגבעות אבן גיר וצור, שכל פגיעה וכרסום בהן תשאיר במקום צלקת לנצח. מהרגע שהוסבר לקבלן המבצע ולמתכנן הישוב על אודות חומרת הפגיעה האפשרית בנוף, הסכימו כל הנוגעים בדבר לעצור את עבודות הניקוז ולמצוא פתרון לסוגיה – איך בונים את תעלת הניקוז ללא פגיעות בנוף ובעצי השיטה.

הפתרון שנמצא דרש את הזנת הכביש ההיקפי של הישוב בכמה מטרים, דבר שכרוך בעבודה ובהשקעה כספית נוספת.

זאב זאב

זאב הוא מהטורפים הגדולים במערכות הטבעיות בישראל, ולכן יש לו השפעה רבה על אוכלוסיות בעלי חיים צמחוניים. תוספת מזון ממזבלות, או מחקלאות יכולה לגרום לרבייה גדולה מהצפוי ולגידול באוכלוסיית הזאבים. בספירה מדגמית של צבאי הנגב (Gazella Dorcas), שנערכה על ידי אנשי רשות הטבע והגנים, נצפו בנחל צניפים שבנגב זאבה ועימה זוג גורים בני כמה חודשים – דוגמא לריבוי טבעי של זאבים באחת השמורות הטבעיות הרחוקות יחסית ממקורות מזון מעשי ידי האדם. **דיווח וצילום: ד"ר בני שלמון**

אש בחורש

שריפה שפרצה בחודש שעבר, כפי הנראה כתוצאה משרידי מדורה שלא כובתה היטב, גרמה נזק רב. השריפה, שהתחילה בתחתית הנחל באזור מערת בני ברית בהרי יהודה, התפשטה במהירות במעלה ההר לכיוון תל כיסלון, עקב רוחות חזקות. בכיבוי השריפה עסקו כוחות כיבוי אש בית-שמש והשפלה, קק"ל, רשות הטבע והגנים, ומתנדבים מיחידת הגיפים של מטה יהודה. כוחות הכיבוי עבדו כל הלילה, ובשעות היום קיבלו עזרה מכוחות כיבוי אויריים. השריפה פגעה בעיקר בכ-250 דונם יער אורנים וחורש טבעי.

דיווח: שרון טל

עוברים למושבה

במשך עשרות שנים התיישבו אלפי מושבות אלמוגים על העמודים בקו צינור אילת אשקלון (קצא"א) והפכו את האזור לגן עדן חי ופורח. פרויקט תחזוק עשירות מהעמודים הבונים את מזח הנפט בים הצריך פעולה מיידית של העתקת האלמוגים אל שמורת האלמוגים באילת, מקום בו יוכלו להמשיך לגדול ולהתפתח. במבצע יוצא דופן, יצאו בכל בוקר צוותי צוללים לעמודים של קצא"א ובעזרת אומל ופטיש הופרדו בזהירות רבה האלמוגים מהעמודים והועברו אל תוך מיכלי מים. אחרי שאותרו סלעים חשופים בשמורה, נקבעו מושבות האלמוגים בעזרת דבק אפוקסי מיוחד, המתקשה מתחת למים ואינו רעיל. כיום, לאחר גמר השלב הראשון של הפרויקט, מאות מושבות האלמוגים שהועתקו מהעמודים בקצא"א מקובעות בשמורת האלמוגים, מצבן טוב והן הפכו לחלק מהשונית בשמורה. להצלחת המבצע תרמו: צוות מחוז אילת, רשות הטבע והגנים, צוללי המצפה התת ימי וצוות עובדי קצא"א בניהולו של משה מרודי. **דיווח: גיא אילון, צילום: דודו זכאי**

